

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon S. Neeskens AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d	29-06-2020	Doorkiesnummer +31 235145282
Commissie NLG		neeskenss@noord-holland.nl
Datum commissievergadering	08-06-2020	18 juni 2020
Onderwerp: Financiële stukken Omgevingsdiensten		1 5

Advies commissie NLG:

De *Voordrachten financiële stukken Omgevingsdiensten* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 29 juni 2020

Uittreksel van het concept-verslag NLG 08-06-2020:

- 5 **A-agenda Milieu (financiële stukken Omgevingsdiensten)**
 - 5.a.1 **Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, 1ste begrotingswijziging**
 - 5.a.2 **Omgevingsdienst IJmond; zienswijze begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 (A-agenda NLG 08-06-2020)**
 - 5.a.3 **Omgevingsdienst Noord-Holland Noord: Zienswijze Ontwerpbegroting 2021, Jaarstukken 2019 en de Resultaatbestemming (A-agenda NLG 08-06-2020)**
 - 5.a.4 **Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied; zienswijze begroting 2021 (Aagenda NLG 08-06-2020)**

De **voorzitter** herhaalt dat de stukken van de vier OD's gevoegd behandeld zullen worden. Gedeputeerde Stigter zal de eventuele vragen beantwoorden. Mochten er vragen overblijven voor gedeputeerde Olthof, dan zullen deze schriftelijk beantwoord worden.

De voorzitter geeft het woord aan de commissieleden voor hun inbreng in eerste termijn.

Eerste termijn

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt op dat er enige overlap is met het voorgaande agendapunt. De PvdA heeft de stukken over de verschillende omgevingsdiensten met interesse gelezen. Soortgelijke winstwaarschuwingen werden ook in voorgaande jaren afgegeven. In de stukken van de OD IJmond wordt er weer dat de opgaven waarvoor de OD's zich gesteld zien staan, steeds complexer worden, met stikstof,

pfas en diffuus lood. Dat geeft uitdagingen om de kwaliteit en de kwantiteit van de dienstverlening op orde te houden. De PvdA vindt dat zorgwekkend. Daar wordt, ook vanuit het college, voortdurend aandacht voor gevraagd.

Eerder is gesproken over de wijze waarop de OD's ten dienste staan van de inwoners van de provincie Noord-Holland. Is het wellicht een idee dat het college met een bespreeknotitie komt, zodat daar later in een BOT-overleg wat uitvoeriger bij kan worden stilstaan. De OD's hebben intern al een hele uitdaging, maar ook de uitstraling van de OD's naar de bevolking toe kan wellicht wat transparanter of vriendelijker. De inwoners van Noord-Holland moeten de OD's goed kunnen vinden en het idee hebben dat zij hun vragen en zorgen daar kunnen neerleggen.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) refereert aan het financiële stuk van de OD Flevoland en Gooi- en Vechtstraak (OFGV). Op pagina 6 van de begroting 2020-2021 staat: "*De OFGV verstrekt passend en kwalitatief goed advies aan de deelnemende partijen over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Dit geldt voor de taakgebieden bodem, water, energie, asbest, stortplaatsen, geluid, lucht, externe veiligheid en zwemwater. De kennis van vakspecialisten op bovengenoemde taakgebieden en de aanwezige juridische kennis worden hiervoor ingezet.*" Wat de PVV betreft gebeurt dit niet op het taakgebied van energie. Het is nog steeds fysiek onmogelijk massaal in te zetten op weersafhankelijke stroomvoorziening, niet in theorie en evenmin in de praktijk. Waarom blijven mensen daarin geloven? Sommige mensen hebben zonnepanelen op hun dak. Dan wordt de conclusie getrokken dat het een goede zaak zou zijn als meer mensen dat zouden doen. Dat is echter een vorm van inductief redeneren. Je komt steeds meer in de problemen wanneer je daar grootschalig op inzet. Men lijkt zich daar echter niet in te willen verdiepen. De PVV betreurt de activiteiten op het gebied van het klimaatakkoord en de energietransitie, maar voor het overige kan zij instemmen met het voorliggende besluit.

De heer **Klein** (CU) heeft goed geluisterd naar de heer Van Tiggelen. Hij zal zich nu echter beperken tot het onderwerp OD's. GS stellen voor om geen zienswijze in te dienen bij alle jaarstukken en begrotingen van de OD's. De meeste wijzigingen in de begroting zijn heel technisch van aard. Dat komt door de salarisverhogingen. De heer Klein kan zich goed voorstellen dat daar geen zienswijze over hoeft te worden ingediend. Anderzijds wordt het aantal taken van de omgevingsdiensten wel groter. Denk aan de taken van de OD NHN m.b.t. stikstof en vergunningverlening. Maar ook de toezichtstaken van de OD Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) bij grote bedrijven nemen toe. De CU vraagt zich af of het wel verstandig is om daar helemaal niets over te zeggen. Kan de commissie als zienswijze meegeven dat zij het belangrijk vindt dat de taken goed en adequaat uitgevoerd worden en dat daarop geanticipeerd wordt?

De heer **Zoon** (PvdD) meent dat een BOT-overleg voornamelijk wordt ingezet bij nieuwe onderwerpen; dit betreft echter een oud onderwerp. Het lijkt de Partij voor de Dieren desalniettemin goed om er wat uitgebreider over te spreken.

Wat de stukken betreft, is de heer Zoon benieuwd hoe de OD NHN de risicoanalyse maakt in het kader van de Wet natuurbescherming. Bij de jacht lijkt vooral een piepsysteem te worden gehanteerd. Ook maakt de PvdD zich zorgen over de Wet natuurbescherming bij andere OD's. De aanvrager moet nu naar twee loketten toe, wat niet het idee was van één-loketedienst. Wellicht verklaart dat ook het slechte cijfer 6 dat de OD voor klachtenafhandeling scoort. Hoe verwachten GS dat een klachtencoördinator dit gaat oplossen?

De heer **Bolkestein** (VVD) is het eens met het voorstel voor een BOT-overleg, maar het risico is wel dat alles door elkaar gaat lopen. Het BOT-overleg behelst veel andere zaken, zoals het Rekenkameronderzoek

over de VTH-taken. Is het handig om het wat breder te trekken en na te denken over de verhouding omgevingsdiensten-toezicht-financiering ervan. Daarvan zou de heer Bolkestein voorstander zijn. Wat de stukken zelf betreft, valt het op dat sommige omgevingsdiensten al een definitieve jaarrekening hebben en andere niet. Het zou fijn zijn als we in dit stadium, in juni, van alle OD's een definitieve jaarrekening hebben. Misschien is er sprake van bijzondere omstandigheden. Zou het echter volgend jaar wel lukken om alles op tijd te ontvangen?

De stukken bevatten veel financiële gegevens, maar het zou handig zijn om daar volumes bij te hebben. De OD's bedienen immers heel veel overheden. Kan hiervoor iets in het format worden meegenomen? Alle jaarrekeningen van de OD's hebben bovendien een andere layout en structuur. Is er een standaardindeling mogelijk, bij voorkeur met volumes erbij, zodat een en ander vergeleken kan worden? De heer Roosendaal begrijpt dat de alle omgevingsdiensten andere gebieden bestrijken, deels ook buiten de provincie Noord-Holland. Dat maakt de vergelijking voor sommige vergunningsaanvragen wat lastiger. Voor de overzichtelijkheid zou het echter handig zijn als het allemaal in één format beschikbaar wordt. Zou het bovendien niet heel mooi zijn als alle omgevingsdiensten in Nederland conform één indeling zouden rapporteren? Kan de gedeputeerde daar eens naar informeren in IPO- en/of VNG-verband? Op die manier kan wellicht een soort benchmark worden gemaakt.

De laatste vraag betreft een technische. Hoeveel wordt op dit moment aan de afhandeling van milieuvergunningen uitgegeven? Milieuvergunningen zijn op dit moment vrijgesteld van leges. De kosten daarvan worden eigenlijk door iedereen in de provincie betaald. Ze worden net als alle andere uitgaven via de provincie verdeeld. Onder de nieuwe Omgevingswet gaat dat waarschijnlijk veranderen. Kan de commissie toegestuurd krijgen hoeveel de omgevingsdiensten voor de provincie uitgeven aan het afhandelen van vergunningen voor milieubelastende activiteiten?

Beantwoording door gedeputeerde **Stigter** (GL):

Mevrouw Jellema (PvdA) benoemde de grote hoeveelheid uitdagingen waarvoor de OD's staan (stikstof, Tata en alle ontwikkelingen rond natuur). Het college is zich daarvan bewust. Via de OD's waarbij de provincie in het bestuur zit, wordt regelmatig gesproken over wijze waarop de OD's invulling kunnen geven aan deze uitdagingen. De OD's zijn ingesteld om professionele uitvoering te geven aan de natuur- en milieutaken vanuit de provincie en met de gemeenten. Dat wordt nog steeds beschouwd als dé route om de taken uitgevoerd te krijgen. De provincie en OD's gaan de uitdaging dus gewoon aan.

De heer Bolkestein had een aantal kritische opmerkingen over de OD's. Er werd een BOT-overleg genoemd als mogelijkheid om de klantgerichtheid en bekendheid van de OD's onder de aandacht te brengen. Op de agenda staan de jaarstukken in financiële zin. Gedeputeerde wil er nu dus niet nader op ingaan, maar het zou een idee kunnen zijn om het BOT-overleg na de zomer te voeren. Hij zou het dan wel wat breder willen trekken dan enkel de bekendheid van de omgevingsdiensten. Het college herkent zich immers niet in het signaal van mevrouw Jellema (PvdA). Zeker de OD IJmond weet de bewoners over het algemeen goed te vinden. Mogelijke onderwerpen voor een BOT zijn de wijze waarop de OD's functioneren, de vraag of er toereikende middelen zijn om de taken goed uit te voeren, de mate van samenwerking en de uniformering. Overigens is de provincie slechts een van de partijen binnen de OD. Soms zijn die rol en verantwoordelijkheid heel groot, zoals in de OD NHN en de OD NZKG, maar soms zijn die ook heel erg klein (Flevoland en Gooi- en Vechtstreek). Het is echter altijd goed om te bekijken op welke punten de omgevingsdiensten de samenwerking en efficiency in de uitvoering kunnen vergroten.

De heer Klein (CU) gaf aan dat er in technische zin wat wijzigingen moeten worden doorgevoerd,

bijvoorbeeld wat betreft de personeelslasten. Dat is natuurlijk niet het hele verhaal. Wat stikstof betreft gaat er het komend en daaropvolgend jaar ruim 6 ton extra naar de uitvoering van extra stikstoftaken. Ook gaat er ongeveer 4 ton naar extra handhavingstaken, waaronder m.b.t. Tata. Het betreft dus niet enkel maar looncompensatie, maar ook een aantal nieuwe accenten en intensiveringen die erbij horen. In het verkeer tussen de provincie en de omgevingsdiensten wordt dat benadrukt, zoals ook politiek-bestuurlijke sensitiviteit een grote rol heeft in het verkeer met de omgevingsdienst.

Wat de risico-analyse betreft, is het aan de OD's om daar invulling aan te geven. Gedeputeerde Stigter stelt voor om daar schriftelijk wat dieper op in te gaan.

De opmerking van de heer Bolkestein om in het vervolg met definitieve jaarrekeningen te werken, ondersteunt gedeputeerde. Hij zal nogmaals onder de aandacht brengen van de OD's dat het college het goede gesprek met de Staten wil kunnen voeren op basis van de definitieve jaarrekeningen. In antwoord op de vraag van de heer Bolkestein hoeveel milieuvergunningen er zijn, kan gedeputeerde niet direct een antwoord geven. Hij snapt de achterliggende vraag m.b.t. de leges, die op basis van de Omgevingswet weer geïnd kunnen worden. Dat geeft een financiële compensatie. Gedeputeerde komt er schriftelijk op terug en zal dan ook aangeven hoe een en ander zich in financiële zin verhoudt.

De **voorzitter** concludeert dat er geen vragen resteren voor gedeputeerde Olthof. Gedeputeerde Stigter komt schriftelijk terug op de werkwijze van de OD's, de hoeveelheid milieuvergunning en de financiële consequenties.

De suggestie voor een BOT-overleg wordt meegenomen in de eerder aangekondigde mail van de statengriffie inzake het organiseren van enkele werkbezoeken en overige bijeenkomsten.

De heer **Bolkestein** (VVD) is het niet eens met de opmerking van gedeputeerde Stigter dat hij kritische opmerkingen zou hebben geuit over de omvang van de taken van de omgevingsdiensten. Voorts verzoekt de heer Bolkestein gedeputeerde Stigter nogmaals om in te gaan op het voorstel inzake de uniformiteit van de rapportages. Kan gedeputeerde in ieder geval bij de OD's waarvan de provincie Noord-Holland zelf aandeelhouder is, wellicht samen met de andere aandeelhouders, het punt opbrengen over het afstemmen van de rapportages? De heer Bolkestein zou bij voorkeur ook zien dat het verzoek om een standaard rapportageformaat ook in IPO- en VNG-verband wordt opgebracht.

Gedeputeerde **Stigter** is bereid het punt in te brengen richting de vier OD's waarbij GS zitting hebben in het bestuur. Ook is hij bereid om het signaal mee te geven richting de directeur van de OD.nl, de vereniging van alle omgevingsdienstdirecteuren. Gedeputeerde begrijpt de wens van de heer Bolkestein. Tegelijkertijd kunnen er argumenten zijn om een rapportage in een andere vorm te gieten, omdat die beter aansluit bij de wensen van de gemeenten. Gedeputeerde zal het meegeven, maar durft geen resultaatgarantie te geven, zeker niet op korte termijn.

De **voorzitter** stelt de Statenleden in de gelegenheid om eventuele aanvullende vragen aangaande dit agendapunt nu te benoemen, opdat afgezien kan worden van een tweede termijn.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt bij interruptie op dat gedeputeerde Stigter niet gelijk in haar gat van het BOT-overleg is gesprongen. Voelt hij ervoor om het te overleggen met zijn collega Olthof? Zij acht het namelijk verstandig om het ijzer te smeden nu het nog heet is.

Gedeputeerde **Stigter** antwoordt dat het initiatief voor een BOT-overleg bij de Statenleden ligt. Hij heeft de suggestie gedaan om het overleg wat breder te trekken dan enkel de kenbaarheid van de OD's en ook de fundamentele vragen van de heer Bolkestein erbij te betrekken.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) en de heer **Bolkestein** (VVD) zullen elkaar in dezen opzoeken.

De **voorzitter** wijst erop dat de Staten hun wensen aangaande het BOT-overleg ook per mail kenbaar kunnen maken.

De heer **Bolkestein** (VVD) heeft nog geen antwoord gehoord op zijn vraag of gedeputeerde Stigter bereid is om niet alleen met de directeurs van de OD's te praten, maar om ook het punt van de VVD over de eenduidigheid in de rapportages te bepleiten en de uitkomst daarvan tijdens de volgende vergadering terug te koppelen.

De **voorzitter** dankt gedeputeerde Stigter voor diens beantwoording en constateert dat er geen behoefte is aan een tweede termijn. De commissieleden stemmen ermee in dat de financiële stukken Omgevingsdiensten als hamerstuk aan de Provinciale Staten worden doorgeleid.